

“ELA-STV forma part del projecte nacional basc”

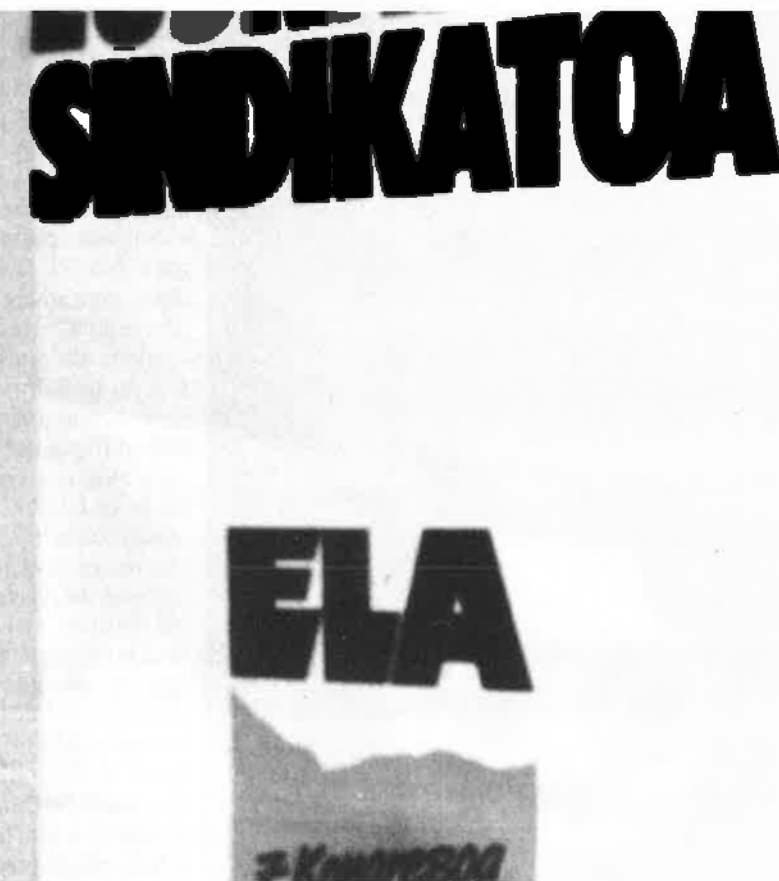
ELA-STV és el sindicat majoritari al País Basc, malgrat que des de diversos fronts s'intenta minimitar el seu protagonisme. En aquesta entrevista, José Elorrieta, el seu secretari general, explica les claus del sindicalisme basc.

Ser líder indiscutible i indiscutit del sindicat més important de la Comunitat Autònoma Basca als 38 anys és un rècord que José Elorrieta amaga rere el somrius de qui està convençut que l'activitat sindical no s'ha de barrejar amb la lluita política, tot i saber que les tensions que desfermen els partits influeixen decisivament en les masses treballadores i, per això, en les organitzacions sindicals. Natural de Loiu (Leiona), al territori històric de Biscaia, el secretari general d'ELA-STV (Eusko Langillen Alkartasuna-Solidaridad de Trabajadores Vascos) enfronta el futur amb l'optimisme i la il·lusió de saber que els seus seguidors doblen en representació l'UGT i CC.OO. ensems. Afiliat a ELA des de 1970, alliberat el 77 i secretari general des del 88, José Elorrieta —llicenciat per la Universitat Comercial de Deusto— mira a Madrid, cansat de les contínues maniobres de desinformació que, contra el seu sindicat i contra Euskadi, munten a la Cort.

—¿En què es diferencia el sindicalisme d'ELA-STV del sindicalisme estatal?

—ELA és un sindicat basc, és un sindicat *abertzale* (patriota), l'àmbit d'actuació del qual es fixa en els quatre territoris d'Euskadi Sud (Alaba, Biscaia, Guipuscoa i Navarra) i que, lògicament, forma part en aquest sentit del projecte nacional basc i, com a part específica, una organització de classe d'aquest mateix projecte. Aquest és el fet diferenciador més substancial respecte d'UGT i CC.OO. Ara, a banda d'aquesta diferència d'acció sindical política, n'hi ha altres en el camp operatiu. Per un costat, ELA és un sindicat autònom dels partits polítics, no s'ha mesclat mai en cap referència de tipus partidista i sempre hem afirmat que el sindicalisme no pot prendre com a referència programàtica ni molt menys orgànica un partit polític.

Un altre element diferenciador és que nosaltres hem donat molta importància al tema de l'afiliació, de l'organització, de la cotització. Això ens ha dut una autonomia

"El sindicalisme no pot prendre com a referència un partit polític"

financera real.

En un altre sentit, ens hem oposat a àmbits de negociació amples i als pactes socials perquè hem defensat sempre que l'acció sindical i, per tant, el sindicalisme s'enforteixen a través del treball de base, de la negociació a nivell d'empresa i de la negociació sectorial.

—Sociològicament, ¿quin tipus d'afiliació tenen a ELA-STV?

—La sensació que tenim és que el gros de la nostra afiliació és un col·lectiu de treballadors que sintonitza amb una concepció nacionalista: tenim una part significativa de gent d'H.B., independentment

del fet que els militants d'HB més compromesos tinguen una altra referència sindical (LAB).

Quant a l'extracció dels nostres treballadors per sectors, ha variat des del 80, any en què el 55% de l'afiliació provenia de la metal·lúrgia i si a això afegim la indústria química i la construcció tindrem una visió del que era ELA aquest any. Els treballadors del sector públic —els funcionaris— i de l'ensenyament representaven el 4% de l'afiliació. Avui dia, les tornes han canviat i el sector de serveis públics i ensenyament representen el 20% del sindicat. El 1989, ELA ha experimentat un creixement

del 8% i les federacions creixen per damunt percentatge són precisament els serveis públics, l'ensenyament i els empleats i tècnics.

Si hi afegim, a això, que el major creixement d'ELA en l'any 89 ve de les quatre capitals basques, és a dir, sectors urbans, les xifres que done coincideixen amb la realitat sociològica que estem vivint.

—*ELA-STV sempre ha defugit amb molta cura els posicionaments de caire polític o partidista. ¿per què?*

—Nosaltres som un sindicat políticament plural. Volem ser el sindicat que

mula per a prendre-hi part amb els propis instruments d'anàlisi, des dels propis interessos sindicals. Sempre, però, amb cura de no depassar un límit en què, a la fi, s'acabe per caure en l'esfera de tal o tal partit.

—*Però en el famós tema de l'autodeterminació sí que s'han ficat vostès...*

—Naturalment. Això és un element comú del món nacionalista: no hi tenim cap problema. La qüestió és que en aquests casos comuns nosaltres hem de ser una força que sume. En el tema de l'autodeterminació no hem entrat en el debat de les distintes opcions que s'han plantejat.

eufòrics.

—No sé si la paraula eufòrics és la correcta, però estem travessant una conjuntura on veiem claus internes i externes molt positives. Això ens fa ser optimistes. És a dir, ens fa tenir confiança en les possibilitats, concretament, d'ELA. Pel que fa a claus internes, hem assolit un nivell de consens quant als objectius, a la forma de treballar, etc., que ens permet dir que a ELA no hi ha cap problema, cosa que no vol dir que, en qüestions concretes, no hi haja diferent maneres de veure les coses. En els objectius bàsics, però, hi ha una sintonia total. La situació és molt bona i és el resultat d'una cultura sindical que hem treballat molt. Els nivells d'afiliació també són molt positius. Per això, quan diuen que el sindicalisme està en crisi i que hi ha un sostre sindical, nosaltres no ho entenem perquè un creixement del 8% en el 89 és quasi espectacular.

Quant a les claus externes, hem millorat la nostra capacitat de maniobra d'acció sindical i ELA com a model i marca sindical està molt consolidada i amb una imatge molt positiva.

—*¿Com veu el futur?*

—Veiem una situació econòmica que té un marge de negociació millor respecte del gran problema de l'atur. Veiem una situació sindical que va a més, amb una clau: nosaltres anem augmentant elecció rera elecció. També veiem una situació política amb clars i ombres. Amb un marc estatutari que dóna unes determinades possibilitats, però que també té unes limitacions determinades. En concret, el marc estatutari no contempla competències legislatives en matèria laboral. I això és una limitació, com també ho és que Navarra estiga separada d'Euskadi, allí, això implica hostilitat vers tot el que sone a basc.

—*A Madrid també es minimitza el paper d'ELA-STV...*

—A Madrid el que passa és que no volen reconèixer que a Euskadi hi ha un sindicat nacionalista majoritari. A vegades dóna la sensació que, meitat per ignorància, meitat per intenció, s'intenta resumir el "problema basc" a dos o tres claus que són tòpics. I així funcionen, a més de la constant desinformació que practiquen. En realitat, a Madrid hi ha una gran resistència mental a acceptar que el fet basc té una dimensió molt més densa i molt més rica que el que volen plasmar. Sembla que proven de vendre que aquest país no funciona, a més d'estar habitat per uns cafres que van donant-se trompades pels morts i per debats com el de l'autodeterminació.

José Miguel García Mateache (Bilbao)

aplegue el sentir de tots els treballadors bascos. I en aquest sentit hem de ser extremadament prudents a l'hora de no depassar les barreres de la lluita partidista. Prendre aquesta actitud significa no entrar en qüestions que afecten directament el sindicat i que van més enllà de l'empresa. És a dir, més enllà del fet que la fiscalitat siga un debat que entre lògicament en l'esfera del Parlament, perquè el tema de la fiscalitat és un assumpte que atany directament les rendes dels treballadors: un sindicat no pot ser neutre respecte de la política fiscal o a propòsit del frau. En la pràctica, el que s'ha de buscar és un mecanisme, una fór-

Nosaltres defensem el dret d'autodeterminació del Poble Basc i punt.

—*¿No hi ha hagut cap intent de penetració política, al seu sindicat?*

—No hi ha hagut intents de penetració seriosos. La nostra estructura és molt sensible a aquest tipus de coses. Per això hi ha una incompatibilitat entre càrrecs polítics i sindicals i, a més, hi ha una incompatibilitat pràctica. És a dir, en un sindicat on realment qui té poder i pes és el que treballa com a militant sindical, és molt difícil compatibilitzar-ho amb el polític.

—*Ara celebren el setè congrés confederal del sindicat i fa la impressió que estan*